

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2016/17:26

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 24 februari

§ 1 Miljö

Statsrådet Isabella Lövin

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den
19 december 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
miljö den 28 februari 2017

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är någon minut över nio, och EU-nämnden ska börja sitt sammanträde denna morgon.

Vi börjar med att hälsa vice statsministern tillika ministern för utvecklingssamarbete och klimat Isabella Lövin välkommen hit, framför allt i rollen som klimatminister.

Vi börjar som vanligt med återrapport från det senaste rådsmötet, den 19 december. Har ministern något att anföra utöver den skriftliga kommunikationen till nämnden?

Anf. 2 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Fru ordförande! God morgon, allesammans! Nej, jag har ingenting att tillägga till det skriftliga som redan har kommit till nämnden.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Någon av ledamöterna som har frågor angående klimatministerns ansvar på det senaste rådsmötet? Jag finner inte så och lägger det till handlingarna.

Vi går in på dagordningen för kommande rådsmöte, punkt 4, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, det som vi alla brukar kalla för ETS.

Anf. 4 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Fru ordförande! I december förra året fick regeringen stöd för sin utförliga position om EU ETS inför de fortsatta förhandlingarna under Maltas ordförandeskap. Förhandlingarna under Maltas ordförandeskap har fokuserat på tre utestående frågor: För det första fördelningen mellan auktionering och fri tilldelning av utsläppsrätter, för det andra utformning av olika fonder under EU ETS och för det tredje åtgärder för att stärka prissignalen inom EU ETS.

Regeringen har sedan dess arbetat konstruktivt i förhandlingarna för att nå en allmän inriktning vid februarimötet, alltså i nästa vecka. Regeringens förslag till ståndpunkt redovisas i det uppdaterade skriftliga underlaget.

Översynen av EU:s handelssystem behandlas på rådsmötet i syfte att anta en allmän inriktning. Förslaget har behandlats i över 18 månader i rådet. Det är väsentligt att Sveriges position fokuserar på de utestående frågorna som kommer att behandlas på rådsmötet för att säkerställa Sveriges möjlighet att nå resultat för klimatets bästa.

Regeringen förordar att Sverige stöder en allmän inriktning som tydligt bidrar till ett stabilt, långsiktigt och välfungerande handelssystem med starkt prissignal. EU ETS är EU:s centrala styrmedel på klimatområdet. EU ETS måste utgöra ett starkt incitament för klimatomställning och premiera de anläggningar som leder utvecklingen. Regeringens prioritet är att minska det totala utsläpps utrymmet inom EU ETS och säkerställa att prissignalen är tillräckligt stark.

I december förankrade regeringen i EU-nämnden att den linjära reduktionsfaktorn inom EU ETS behöver skärpas om Sverige och EU ska nå sina långsiktiga mål. Det fanns också en enighet i Miljömålsberedningens betänkande om att höja ambitionen inom EU ETS och att den linjära reduktionsfaktorn behöver stärkas för att nå målet om nettoutsläpp till senast 2045.

Den linjära reduktionsfaktorn är inte en fråga som ordförandeskapet har för avsikt att behandla på miljørådet. Frågan avhandlades redan på Europeiska rådet ett år innan Parisavtalet var på plats, och regeringen bedömer att en skärpning skulle kräva en ny vägledning från Europeiska rådet.

Regeringen kommer att vara pådrivande för att en ökad ambition i linje med Parisavtalet ska ske när det blir aktuellt för Europeiska rådet att ta ställning till en skärpning. När det handlar om den linjära reduktionsfaktorn vill regeringen inte på förhand låsa fast sig vid en viss siffra.

För att minska utsläppsutrymmet och stärka prissignalen i närtid bedömer regeringen att det finns andra möjliga åtgärder. Regeringen är pådrivande i arbetet med att skapa stöd i rådet för förslaget om att sätta av fler utsläppsrätter till marknadsstabilitetsreserven och att annullera utsläppsrätter.

Regeringen anser att Europaparlamentets förslag om att annullera 800 miljoner utsläppsrätter är ett förslag som går i rätt riktning men som inte åstadkommer det som behövs. Det behövs åtgärder för att säkerställa en starkt prissignal inom EU ETS på lång sikt. Regeringen avser därför att verka för att utsläppsrätter i marknadsstabilitetsreserven annulleras kontinuerligt efter en viss tid, vilket också regeringen förankrade i december 2016.

Förslaget har hittills fått stöd av många medlemsstater i rådet, och regeringen arbetar för fullt för att få fler länder att stödja förslaget.

Det maltesiska ordförandeskapet har presenterat ett nytt förslag som handlar om att kunna minska andelen utsläppsrätter som auktioneras ut om den fria tilldelningen av utsläppsrätter inte skulle räcka för de mest konkurrensutsatta sektorerna.

Regeringen verkar för att det ska vara en så hög auktioneringsandel som möjligt. Det är samtidigt viktigt att den fria tilldelningen av ut-

släppsätter fokuseras på de mest konkurrensutsatta sektorerna så att den fria tilldelningen är tillräcklig för just dem. Dessutom måste de investeringar som finansieras av handelssystemets intäkter genom olika fonder bidra till EU:s klimat- och energimål. Inga väsentliga ändringar har gjorts i kompromisstexten sedan rådsrådet i december.

Regeringen anser att vi har fått gehör för svenska prioriteringar under förhandlingarna och att väsentliga framsteg har gjorts gällande moderniseringsfondens utformning och styrning. Därför anser regeringen att Sverige bör stödja den föreliggande kompromisstexten i denna viktiga fråga.

Jag fick i går i miljö- och jordbruksutskottet en fråga om hanteringen av utsläppen från sjöfart och flyget. Regeringen bedömer att utsläpp från det EU-interna flyget bör fortsätta att ligga inom EU ETS och ser också positivt på åtgärder för att minska sjöfartens utsläpp. Regeringen återkommer till riksdagen när det blir aktuellt för dessa frågor att behandlas i rådet.

Anf. 5 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Fru ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! Regeringens ståndpunkt har ju uppdaterats sedan vi behandlade den i miljö- och jordbruksutskottet i går, men jag tycker ändå att det finns skäl att ställa några uppföljande frågor relaterat till vilka ändringar som har skett och inte skett.

Det första är att regeringen skriver att annulleringen av 800 miljoner utsläppsätter inte ger tillräcklig effekt. Det är ett självsäkert uttalande. Vilken effekt får regeringens förslag vad gäller marknadsstabilitetsreserven?

Det andra är att regeringspartiernas företrädare i Europaparlamentet ju har drivit förslag om koldioxidtullar ganska hårt. Då är det intressant att veta om regeringen kommer att aktivt verka emot sådana förslag om de kommer upp. Koldioxidtullar nämns ju inte i regeringens ståndpunkt.

Det tredje som jag undrar över är mer en fråga till kansliet: I det fall man vill anmäla en avvikande mening på regeringens nya ståndpunkt, när måste den i så fall vara författad och inlämnad?

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Svaret på den sista frågan är att den ska vara formulerad muntligt eller skriftligt innan vi klubbar den här beslutspunkten.

Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag hänvisar till vår avvikande mening i miljö- och jordbruksutskottet i går.

Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C):

Tack, statsrådet, för redovisningen och föredragningen!

Jag har en allmän fråga: Hur påverkar det nya förslaget som finns konkurrenskraften för svensk respektive europeisk industri och företagande i ett globalt perspektiv?

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Vi i Vänsterpartiet vill reformera EU:s handelssystem för utsläppsrätter på många sätt, och det tog vi upp i vår avvikande mening senast detta behandlades på EU-nämnden i december, tror jag att det var.

Nu är det förhandlingar, och det gäller att göra något så bra som möjligt av den rådande situationen. Jag beklagar att ministern i alla fall i medierna inte har uttryckt någon större ambition om att påverka den linjära reduktionskurvan, som är helt avgörande för att vi ska få ned utsläppen i det här systemet.

Nu har vi fått en reviderad version som jag tycker är bättre, för där säger regeringen att den föreslagna reduktionskurvan inte räcker och att 2,4 procent är ett steg i rätt riktning. Men i går på miljö- och jordbruksutskottet pratade vi också om ifall vi ska följa Miljömålsberedningens förslag om nollutsläpp till 2045, vilket rimligen borde vara regeringens politik, och då behövs en kurva någonstans i häradet 2,6 procent. Som jag tolkade ministern i går var hon beredd att ta in en referens till detta, vilket är viktigt för vår del om vi ska kunna stödja den här nya svenska positionen.

Jag har ytterligare två konkreta frågor. Den ena gäller den nya texten om flyget. Formuleringen är nu "det EU-interna flyget", vilket kan ge känslan av att flyg som flyger in i EU inte ska omfattas. Men som jag har förstått det har den svenska positionen – och även hela EU:s position – hela tiden varit att flyg som flyger in till EU också ska omfattas av ETS. Så tycker inte länder utanför EU, men det är en annan sak. Jag tror att det vore bra att ta bort ordet "interna", så att även flyg till EU avses.

Jag tycker att frågan om att annullera 800 miljoner eller använda sig av marknadsstabilitetsreserven lite grann blir en diskussion om påvens skägg. Jag tycker att det är självklart att vi borde vara pådrivande för en annullering, som föreslagits av EU-parlamentet. Man kan samtidigt använda sig av marknadsstabilitetsreserven och sedan successivt annullera fortlöpande.

Jag vill fråga ministern: Ni välkomnar väl ändå annulleringen av dessa 800 miljoner? Ni sätter er väl inte emot att reserven används?

Anf. 10 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Detta är ju en fråga som har blivit mycket aktuell. När vi kom överens om Parisavtalet kom vi fram till att något måste göras, och det har diskuterats vilken reduktionsfaktor som ska finnas när det gäller utsläppsdelen.

I går hörde vi både på Ekot och i samband med MJU:s sammanträde att regeringen inte kommer att jobba för mer än 2,2 procent, vilket var den nivå som EU-parlamentet kom fram till ska gälla. Samtidigt stod det i texten i går att detta inte räcker.

Nu finns det en tydlighet som jag uppskattar. Samtidigt tycker jag att frågan som vi hörde – om hur detta påverkar svensk konkurrenskraft – är viktig, och jag vill också ha svar på den.

Anf. 11 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Vår linje har varit tydlig ända sedan i december, när det stod klart att vi hade en majoritet i riksdagen som stod bakom att vi skulle ha en höjd

ambition vad gäller den linjära reduktionsfaktorn. Vi står bakom detta, och det har varit tydligt i våra förhandlingar.

När man klipper ihop ett kort inslag i Ekot väljer oftast journalisten, som alla vet, att fokusera på en fråga. Under intervjun gjorde jag tydligt att vår linje är att gå fram där vi ser att det finns öppningar just nu. Vi har med oss ett tiotal länder, bland andra Tyskland och Storbritannien, när det gäller att annullera utsläppsrätter i marknadsstabilitetsreserven.

Det jag uttryckte i intervjun var att det – med tanke på EU-parlamentets position – tycks ganska utsiktslöst att nu starta en process för att få rådet att ändra den position som man har haft sedan 2014. Detta gäller särskilt eftersom vi har en öppning och framgångsrikt driver en förhandling för att annullera utsläppsrätter inom marknadsstabilitetsreserven efter en viss tid. Nu har också kommissionen meddelat att de står bakom detta förslag, så vi anser att det finns goda utsikter att vi ska komma fram i den frågan.

Det har aldrig varit fråga om att jag på något sätt tycker att det är meningslöst att tala om den linjära reduktionsfaktorn. Den principen står vi absolut bakom.

De flesta här i rummet står bakom Miljömålsberedningens förslag, yttrande och analys. Vi inväntar fortfarande uppdateringar från IPCC.

Vi vet alla att vi kommer att behöva höja ambitionsnivån, och då kommer den linjära reduktionsfaktorn att vara något som vi kommer att behöva ta upp också på Europeiska rådet, för att få rådet att ändra sin position.

Här har vi en väldigt ambitiös hållning som riksdagen står bakom, enligt Miljömålsberedningen. Att EU-parlamentet står bakom 2,4 procent är ett steg i rätt riktning. Detta håller vi helt med om, och vi har också fört in det i Sveriges position.

För att svara på Jesper Skalberg Karlssons fråga tycker vi att 800 miljoner är ett steg i rätt riktning. Däremot ser vi att vårt förslag innebär att man ständigt får göra en analys och en uppdatering av mängden outnyttjade utsläppsrätter och annullera dessa.

Det förslag som parlamentet har lagt fram ligger inte på rådets bord och har inte förts fram under förhandlingarna. Det är inget medlemsland som driver att exakt 800 miljoner ska annulleras till år 2021, utan det är en fråga som kommer att komma upp i trilogförhandlingarna. Med den linje som vi driver anser vi att det blir en mycket mer kontinuerlig och långsiktig lösning för att få bort överskott av utsläppsrätter. Den kommer också att kunna vara mer ambitiös än 800 miljoner.

Frågan om koldioxidtullar finns inte på bordet. Vi diskuterar inte denna fråga, men vi kan återkomma till den om den skulle komma upp på bordet.

Eskil Erlandsson undrade hur detta påverkar svensk industri. Vi ser detta som positivt för svensk industri. Förslaget är att minska den fria tilldelningen till icke konkurrensutsatta sektorer, vilket är bra. Det handlar även om uppdatering av riktmärkena, vilket också är någonting som generellt gynnar svensk industri, speciellt företag som har processutsläpp.

Principen är att de sektorer som har mest potential att minska sina utsläpp ska få mest tryck på sig utifrån detta. Den svenska industrin har i mycket hög utsträckning minskat sina utsläpp till riktmärket, medan det i

2016/17:26
24 februari

övriga Europa finns mycket lågt hängande frukter. Meningen är att detta också ska göra att dessa aktörer ser det som ekonomiskt intressant att investera i energieffektivisering och mindre energiförbrukande processer. Därmed skulle vi minska utsläppen i hela Europa.

Fri tilldelning kvarstår till de industrier beträffande vilka det finns risk för så kallat koldioxidläckage, det vill säga att de skulle flytta utanför EU om regelverket blir för strikt. Bedömningen är att hänsynen till detta är väl omhändertagen i förslaget.

Vad gäller flyget och formuleringar om internt och externt flyg ber jag att få lämna över till min bisittare.

Anf. 12 Departementssekreterare JOSHUA PRENTICE:

Apropå frågan från Jens Holm om skrivningen om flyg: Det som finns i den kommenterade dagordningen är naturligtvis en redovisning av den situation som vi för närvarande befinner oss i. EU-interna flyg omfattas av EU ETS.

Ni är alla högst medvetna om förslaget som kommissionen har lagt fram. En process med faktrapomemorior och sådant är på gång där. Det som EU jobbar mot på sikt är naturligtvis den globala marknadsbaserade mekanismen inom den internationella luftfartsorganisationen ICAO. Regeringen gör bedömningen att man kommer att hantera frågan om flyg från länder utanför EU som flyger in i EU inom ramen för den processen och utifrån hur EU då utformar sitt regelverk. Detta är en kort bakgrund till den skrivning som finns i den uppdaterade kommenterade dagordningen.

Anf. 13 JENS HOLM (V):

Jag tycker fortfarande att det är olyckligt att det står att det gäller det EU-interna flyget, eftersom handelssystemet ska omfatta alla flyg inom EU, även flyg som kommer till EU från tredjeland.

I den nya svenska positionen tar man inte upp allt som vi kom överens om på gårdagens sammanträde i MJU. Därför lyfter jag upp den avvikande mening som jag redogjorde för när frågan senast var uppe i EU-nämnden i december.

Syftet med den avvikande meningen var att vi vill att handelssystemet ska stramas upp och förbättras. I synnerhet vill vi ha en brantare reduktionskurva där målet ska vara minus 60 procent i utsläpp till 2030.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga när det gäller den eventuellt avvikande meningen. Detta är en beslutspunkt, det vill säga vi ger regeringen mandat att på ministerrådet fatta beslut om en framförhandlad text.

Är det så att Vänsterpartiet vill att det i texten i på ministerrådet ska finnas hänvisningar till den svenska Miljömålsberedningen? Eller är det bara så att Vänsterpartiet vill att ministern här ska redogöra för den ståndpunkt som jag tydligt hörde från ministern, det vill säga ett konstaterande att en bred majoritet av partierna i Sveriges riksdag i Miljömålsberedningen har varit tydliga med vilken inriktning man har?

Anf. 15 JENS HOLM (V):

Jag vill att det ska in i den svenska positionen, så som jag vill minnas att vi kom överens om vid fackutskottets sammanträde i går. Vad ministern sedan säger vid sittande möte är något av en förtroendefråga – det får ministern hantera själv – men det som står i den svenska positionen är ju den svenska positionen.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Precis som vid andra EU-nämndssammanträden hanterar vi frågorna muntligt här. Det ministrarna föredrar muntligt – inte protokollet – är det som nämnden hanterar. Ståndpunkten i den frågan är samma som vid alla andra möten.

Anf. 17 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Fru ordförande! Jag är inte säker på att ministerrådet är jätteintresserat av vilka överenskommelser som vi i Sverige har eller inte har ingått. Generellt kan jag dock säga att vi är sju partier som står bakom Miljömålsberedningens förslag.

Därmed inte sagt att jag inte håller med Jens Holm: Om man tar bort ett ord är det borta – det är sant.

Det är svårt för oss att följa upp det som statsrådet sa tidigare angående förhandlingarna som har pågått mellan mötena och som har fått till resultat att många länder ställer sig bakom det som statsrådet har drivit. Som ett medskick vill jag dock säga att vi förutsätter att detta är i enlighet med de ståndpunkter som regeringen tidigare har fått mandat för i EU-nämnden. Men detta är, som sagt, svårt att följa upp.

Jag vill även ta upp två andra saker. Kompensation för indirekta effekter har vi diskuterat tidigare, och det verkade inte finnas någon som helst öppning för detta i ministerrådet.

Dock skulle jag vilja höra lite mer angående en flexibilitetsmekanism mellan fri tilldelning och auktionering, som bland andra den svenska parlamentarikern Fredrick Federley förhandlade fram med ITRE. Finns det några öppningar för sådana förslag, eller är även den dörren helt stängd?

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag skickar med en lite bredare fråga som handlar om att från ministern få höra hur förhandlingsläget i ministerrådet ser ut just nu. Detta är en ganska hett omdebatterad fråga, vilket vi märker också här.

Har det hänt saker i rådsgruppen som ministern känner till som gör att olika delar av det som ordförandeskapet har föreslagit, som är angelägna för Sverige, riskerar att inte gå igenom?

Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Som jag sa tidigare handlar de utestående frågorna om marknadsstabilitetsreserven. Där finns ett ökat stöd för det förslag som Sverige står bakom och som vi har förankrat i riksdagen, som handlar om att vi efter en viss tid ska kunna annullera utsläppsrätter.

Vi ser att det finns en balans i rådet. Olika grupper i rådet har olika intressen. En del länder är inte så intresserade av att minska andelen auk-

tionerade utsläppsrätter av olika skäl. Vi vill naturligtvis att det ska vara så mycket som möjligt där det inte blir fri tilldelning – detta för att stärka prissignalen. Det finns länder som har samma position av den anledningen att man gärna vill ha intäkterna från auktioneringen. Det finns också en annan linje där vissa länder vill ha mer fri tilldelning och hamnar därför i opposition.

Det här är olika delikata balansfrågor. Malta lägger fram ett kompromissförslag som skulle kunna innebära en något sänkt andel av auktionerade utsläppsrätter och att det ska villkoras av att man verkligen kan konstatera att det finns brist på tilldelning av fria utsläppsrätter för de mest konkurrensutsatta sektorerna.

Det är alltså ett kompromissförslag som ligger på bordet och som vi tror ska kunna ha framgång. För oss är det viktigt att det är villkorat, att det inte automatiskt minskar andelen auktionerade utsläppsrätter.

Flyget är inte en fråga för miljørådet nu, utan kommissionen har lagt fram ett förslag som vi kommer att komma tillbaka till riksdagen med. Det är svårt att gå in på detaljerna nu i den här positionen inför rådsmötet nästa vecka, eftersom det inte kommer att diskuteras. Jag skulle föredra att man väntar med detaljerna tills vi kommer fram till det beslutet och de positioner som Sverige ska driva i det fallet.

Det är viktigt att stärka prissignalen på lång sikt. Att annullera 800 miljoner, som parlamentet föreslog, är visserligen ett bra förslag, men det förslag som nu finns handlar mer om hela auktioneringsperioden till 2030.

Reduktionsfaktorn är viktig för att man ska nå målen. Det är Miljömålsberedningen och regeringen helt överens om, och det är jag tydlig med. Vi ser att faktorn är för låg, men frågan är inte aktuell just nu på miljørådet, och vi förutser inte heller att den kommer att bli föremål för trilogförhandlingar, eftersom parlamentet är tydligt där. Vi är öppna för en höjning till 2,4, och det står också tydligt i positionen.

Sedan har vi frågan om en uppdatering av EU:s hela ETS-system i linje med Parisavtalet. Man måste kunna höja ambitionerna allteftersom, och då kommer frågan definitivt att bli aktuell. Då hoppas jag att regeringen och framtida regeringar kommer att driva detta. IPCC:s första rapport kommer 2018.

Anf. 20 JENS HOLM (V):

Jag vill anmäla avvikande mening, och jag refererar till vår tidigare avvikande mening från överläggningarna här i december. Det viktigaste med den är att vi vill ha en reduktionsfaktor som är i linje med minskade utsläpp på 60 procent till 2030.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, och jag noterar avvikande meningar från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Vill ministern kommentera någon övrig punkt?

Anf. 22 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Nej.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Inte heller nämnden har några frågor på en övrig punkt.

Då tackar vi klimatministern och önskar lycka till på rådsmötet.

2016/17:26

24 februari

Anf. 24 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Jag tackar nämnden och fru ordförande.

§ 2 Miljö

Miljöminister Karolina Skog

Återrapport från möte Europeiska unionens råd för miljö den 19 december 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 28 februari 2017

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar miljöminister Karolina Skog välkommen till EU-nämnden. Vi börjar som vanligt med återrapporten från tidigare möte. Finns det något som ministern vill lägga till utöver den skriftliga informationen?

Anf. 26 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Jag hänvisar till det utskickade skriftliga materialet.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger rapporten till handlingarna och går in på rådsdagordningen inför kommande miljørådsmöte.

Eftersom vi har behandlat punkt 4 med klimatministern går vi över till punkt 5, Genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling: Konsekvenser för EU:s miljöpolitik. Det är en diskussionspunkt, och jag noterar att det även på denna punkt finns en justerad skriftlig ståndpunkt redovisad från regeringen utdelad på bordet.

Anf. 28 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande, men vi anser att miljöfrågorna inte belysts tillräckligt. Regeringen anser att miljö- och klimataspekterna behöver finnas med i hela implementeringen av Agenda 2030 för att vi ska nå en hållbar utveckling.

Regeringen anser även att det är nödvändigt med en ambitiös implementering av Agenda 2030 i alla relevanta delar av EU:s miljöpolitik till exempel i EU:s miljöhandlingsprogram och i EU:s budget.

En utfasning av miljöskadliga subventioner bidrar också till implementeringen av agendan. Hela samhället måste engageras för att man ska nå målet i Agenda 2030.

Sedan vill jag passa på att tacka för konstruktiva inspel i ett förtydligande som jag tycker är väldigt bra.

Regeringen anser även att en grön handelspolitik bidrar till genomförandet av Agenda 2030. En grön handelspolitik är något som Sverige har drivit inom EU.

Vi verkar bland annat för att avskaffa tullar för alla varor med miljönytta, inklusive cyklar, inom ramen för Environmental Goods Agreement, som nu tyvärr är vilande.

I februari har Sverige dessutom röstat emot tull på solpaneler – detta i linje med Sveriges arbete inom EU för att alla tullar ska tas bort för alla varor med miljönytta och för förnybar energi. Detta ska ske genom bland annat bilaterala, plurilaterala och multilaterala handelsförhandlingar.

Regeringen ser också ett behov av att planera för hur Agenda 2030 ska genomföras efter år 2020. Det här är viktigt, eftersom 2020 är slutår för flera viktiga EU-åtgärder. Det gäller exempelvis EU:s strategi för tillväxt och jobb och uppenbarligen också för EU:s 2020-strategi.

Alla tre dimensioner om hållbarhet i Agenda 2030 är lika viktiga.

Politisk samstämmighet är viktigt för att åstadkomma den integrerade ansatsen i Agenda 2030. Regeringen anser att EU bör föregå med gott exempel för att skapa förutsättningar för långsiktighet i arbetet med Agenda 2030.

Anf. 29 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Fru ordförande! Jag vill bara instämma med statsrådet, att det är välkommet att ståndpunkten har uppdaterats, och jag tycker att den här blivit betydligt bättre.

Vi hade konstruktiva samtal i miljö- och jordbruksutskottet i går. Det gäller också det särskilda yttrandet som lämnades in av Alliansen och Vänsterpartiet.

Rent generellt kan man säga att om EU ska vara ledande i hållbar utveckling måste vi rösta för utveckling. Gör vi inte det, då står vi still, och det är inte särskilt hållbart över huvud taget.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då går vi vidare till nästa dagordningspunkt, punkt 6, Miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen och granskning av genomförandet av EU:s miljöpolitik. Detta är också en diskussionspunkt.

Anf. 31 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Regeringen saknar tydliga referenser i den årliga tillväxtöversynen till behovet av en omställning till en grön resurseffektiv ekonomi. Det är viktigt att genomföra reformer som bidrar till omställning, till en hållbar grön resurseffektiv ekonomi.

Regeringen välkomnar granskningen av genomförandet av EU:s miljöpolitik i medlemsstaterna. Regeringen anser att kommissionen har gjort en bra insats när det gäller att identifiera relevanta globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 som används i landrapporterna.

Granskningen kan också användas på miljöområdet för nationellt genomförande av Agenda 2030 vid den kommande översynen av det sjunde miljöhandlingsprogrammet.

Regeringen anser att jämförbara underlag kan vara en grund för att utveckla best practice och en mer synlig uppföljning och utvärdering av medlemsstaternas ansträngningar.

Regeringen anser dock att indikator för resurseffektivitet är missvisande och att den inte bör användas. Rådet har tidigare framhållit att mer arbete krävs för att få fram en sådan indikator.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

2016/17:26
24 februari

Vill miljöministern ta upp någon av de övriga frågorna på rådsdagordningen?

Anf. 33 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):
Nej.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:
Ingen i nämnden önskar ta upp en övrig från med miljöministern.
Jag vet att detta har varit upp till information i miljö- och jordbruksutskottet.
Vi tackar miljöministern och önskar lycka till på rådsmötet.

§ 3 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 8 december 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 3 mars 2017

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson välkommen till EU-nämnden med anledning av tidigare och kommande rådsmöten i det så kallade Epscorådet.

Vi börjar som vanligt med återrapporten från det tidigare rådsmötet. Har ministern något att anföra om den del som ministern ansvarar för – vi vet att Annika Strandhäll kommer att ta vissa andra delar – när det gäller återrapporten?

Anf. 36 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Nej, jag har inget att tillägga utöver det skriftliga, men jag svarar förstås gärna på frågor.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Då går vi över till rådets dagordning och punkt 5, Den europeiska planeringsterminen 2017. Vi tar det uppdelat, eftersom 5 a är en diskussionspunkt och det sedan kommer en beslutspunkt.

Anf. 38 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Detta är en återkommande punkt som vi har varje år vid denna tid på Epscorådet, när arbetsmarknads- och socialministrarna så att säga ger sitt bidrag till Europeiska rådet, som toppmötet sedan kommer att ta upp. Det gäller medlemsstaternas ekonomiska politik och sysselsättningspolitik. Det är en diskussionspunkt, en beslutspunkt och en informationspunkt.

Om jag börjar med diskussionspunkten har Epscorådet tidigare diskuterat genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna inom den europeiska termen. Under motsvarande diskussion förra året var temat tudelningen på arbetsmarknaden. I år vill ordförandeskapet ha fokus i denna diskussion på att förbättra tillträdet till arbetsmarknaden och att minska skillnaderna inom EU.

Mot denna bakgrund, att det handlar om tillträdet till arbetsmarknaden, kommer jag särskilt att lyfta upp tillväxtpotentialen i att öka tillträdet till arbetsmarknaden för kvinnor. Det är oerhört stor skillnad mellan kvinnors deltagande i arbetskraften i olika EU-länder och i sysselsättningsgrad för kvinnor. Jag kommer att lyfta upp den potential

som finns i att öka arbetskraftsdeltagandet bland kvinnor och också peka på några av de strukturreformer som behövs för att göra detta möjligt.

Anf. 39 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

När det gäller att förbättra tillträdet till arbetsmarknaden tror jag att vi i Alliansen tidigare hade en avvikande mening om att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och behovet av detta. Vid något tillfälle förhandlade vi med regeringen här i EU-nämnden, och man tyckte att det var en god idé att sänka trösklarna. Jag skulle vilja höra om detta är något som statsrådet också kan tänka sig att stå bakom.

Anf. 40 PAVEL GAMOV (SD):

Fru ordförande! Som Sverigedemokraterna tidigare många gånger har aviserat vänder vi oss emot den europeiska planeringsterminen. Jag vill hänvisa till vår tidigare avvikande mening gällande dagordningspunkt 5.

Anf. 41 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Vi har tidigare lyft fram frågan att det måste finnas enkla vägar in på arbetsmarknaden för personer som står långt ifrån den. Jag har inget principiellt emot att lyfta upp den också denna gång, men jag vill ändå säga att man har ganska kort tid i de allmänna diskussionerna.

Det är nästan aldrig några länder som lyfter upp jämställdhet, och just när det gäller tillträde skulle jag vilja ha fokus på den frågan och lägga till ytterligare något om enkla vägar in, lite utifrån hur diskussionen blir och om tiden räcker till. Min erfarenhet är att det är få länder som prioriterar jämställdhet i sina inlägg. Jag tycker att det vore märkligt om inte något land håller ett ordentligt jämställdhetsinlägg när det gäller tillträde till arbetsmarknaden, och jag tror att det är Sverige som ska hålla det.

Jag har inget principiellt emot den aspekten. Vi kunde kanske nå en kompromiss om att jag i mån av tid och möjlighet tar med den i mitt anförande.

Anf. 42 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ja, det kan jag tänka mig.

Anf. 43 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Jag har bara ett litet medskick och en fråga. Det är klokt att Sverige lyfter upp kvinnors tillträde till arbetsmarknaden. Utan att jag försöker låta som någon som vet bäst eller som en nykolonial människa i Europa eller liknande har många andra länder mycket att lära av Sverige när det gäller detta. Det finns en enorm tillväxtpotential bara i om sysselsättningsgraden var lika hög hos män och kvinnor i resten av Europa. Det låter klokt.

Bara en fråga från mig, som inte har Ylva Johansson som primär minister att följa i mitt utskott: Angående de landsspecifika rekommendationerna – hur mycket tar de andra länderna till sig av dem? Blir det någon verklig verkstad, eller är det mest en diskussion? Det är bara som en upplysning.

Jag vet inte om jag vågar svara på den frågan. Är det någon annan här i mitt gäng som vågar svara? Har du någon uppfattning, Elisabeth?

Anf. 45 Departementssekreterare ELISABETH WIJKMAN:

Det är ingen exakt vetenskap, men ett antal tankesmedjor och även kommissionen har tittat på i vilken grad landsspecifika rekommendationer genomförs. Det man har sett är att max 40 procent genomförs. Men olika studier når olika resultat, och det är svårt att se vad som är helt och vad som är delvis genomförande. Enligt vad jag har hört kan man nog i alla fall säga att det inte är 100 procent.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Få saker är 100 procent när det handlar om EU-frågor, tror jag att vi kan konstatera lite till mans här i EU-nämnden. Tack för upplysningen och frågorna!

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning när det gäller riktlinjedebatten om den europeiska planeringsperioden. En avvikande mening från Sverigedemokraterna har noterats.

Vi går vidare till punkt b, som är en beslutspunkt.

Anf. 47 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Punkt b gäller alltså antagande av rådsslutsatser om den årliga tillväxtoversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten samt antagande av själva sysselsättningsrapporten.

Kommissionen och rådet ska varje år anta en rapport om sysselsättningsläget i unionen enligt fördraget. Det som visas i årets rapport är att det går åt rätt håll. Sysselsättningen och den sociala situationen i EU förbättras, men det går långsamt. Sverige faller väl ut i de jämförande perspektiven.

Varje år antas också rådsslutsatser. Jag överlade med arbetsmarknadsutskottet om dessa rådsslutsatser den 31 januari. Efter det har förhandlingarna fortsatt, och vi har fått ganska gott gehör för våra ståndpunkter. Jag bedömer att vi bör kunna ställa oss bakom slutsatserna och anta rapporten.

En fråga dök upp här på slutet. Efter att rådsslutsatserna har slutbehandlats i kommittéerna och rådsarbetsgrupperna har en medlemsstat kommit med ett tillägg. De vill att det i punkt 9 ska läggas till att det rör sig om lagliga migranter.

Vi har inget problem med tillägget i sak, men man kan förstås ha synpunkter på länder som kommer in med tilläggsförslag så sent i processen. Mitt förslag är att vi, om ordföranden föreslår att vi ska anta rådsslutsatserna med medlemsstatens tillägg, accepterar detta. Förslaget är alltså att vi ställer oss bakom slutsatserna och rapporten och att vi, om frågan kommer upp och läggs på bordet och det blir ordförandens förslag, accepterar att tillägget antas.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga. Om jag förstår ministern rätt kommer regeringen alltså inte att arbeta för ett sådant tillägg och är egentligen negativ till att det ska läggas till, det vill säga att det inte bör läggas till men att man kan acceptera det för att man behöver få slutsatser?

Anf. 49 JENS HOLM (V):

Angående detta skulle jag vilja veta lite mer om i vilket sammanhang som medlemsstaten lyfter upp denna fråga. Vad betyder det? Jag tycker att minimikravet borde vara att vi opponerar oss mot detta och säger att vi inte vill ha det.

När det kommer till votering och ställningstagande är det en annan sak, kan jag tycka. Då får man se till helheten. Men något land måste opponera sig mot förslaget, och det borde vara Sverige, bland andra.

Anf. 50 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ibland har vi haft diskussioner om illegala eller legala. I detta sammanhang tycker vi inte om just detta begrepp, utan det har att göra med irreguljära migranter, om jag inte minns fel. Jag instämmer lite med Jens Holm när det gäller den egentliga betydelsen.

Jag har en notering till protokollet. Vi är alla för ett socialt, sammanhållet Europa, och sociala frågor är viktiga. Det finns mycket lagstiftning på det sociala området, men vi har sedan tidigare varit negativa till den sociala pelaren. Den omnämns inte här, men ifall den kommer upp vill jag bara notera det till protokollet, som ett medskick.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat i protokollet, i och med att du sa det här.

Anf. 52 PAVEL GAMOV (SD):

Fru ordförande! Precis som vi gjorde för punkt a anmäler vi avvikande mening, eftersom vi inte anser att detta är något som ska ingå i EU:s kompetens.

Anf. 53 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag uttryckte mig kanske lite oklart. Ändringen i sak har vi inget problem med. Det handlar om arbetsmarknadspolitiska insatser för att klara av etablering på arbetsmarknaden för nyanlända.

Också i Sverige har vi arbetsmarknadspolitiska insatser som är inriktade på dem som har fått uppehållstillstånd. Vi har inte arbetsmarknadspolitiska insatser för personer som befinner sig papperslöst i Sverige.

Innehållet i sak är alltså riktigt. Vi arbetar så, och vi tycker att det är riktigt att man ska arbeta så. Arbetsmarknadspolitiken ska inriktas på dem som har fått uppehållstillstånd. Det är inte i sak som det är problem, utan jag tycker lite illa om att man inte för fram synpunkter av denna karaktär i det normala arbetet.

Det är inte något nytt som har hänt, och hade man fört fram det i ett tidigare skede hade det inte varit något problem. Jag tycker lite illa om att man kommer så sent med inlägg av denna karaktär, när det inte är

något nytt som har hänt, men i sak är det inte något problem från regeringens sida. Det är så Sverige arbetar. Vi har inget problem med att man skriver att arbetsmarknadspolitiska insatser för att snabbt komma ut på arbetsmarknaden är till för dem som har uppehållstillstånd.

Det är mer formfrågan som vi ruttar lite på.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag har en följdkommentar. När ministern säger att det inte är något problem i sak att man har arbetsmarknadspolitiska åtgärder för personer som har uppehållstillstånd tror jag att hela nämnden är helt med på det. Ordet illegal, när det gäller invandrare, kan dock läsas i andra betydelser. Désirée Pethrus tog upp den frågan, och det går kanske att säga något mer.

Anf. 55 JENS HOLM (V):

Jag vill spinna vidare på det som ordföranden precis var inne på. Det låter som ett uppenbart försök från medlemsstaten att så split mellan grupper och brännmärka vissa grupper. Jag tycker att det känns som ett helt apart och onödigt förslag. Vi vet precis hur våra åtgärder fungerar i de respektive medlemsländerna, men vi brukar inte dela upp människor på det sättet. Framför allt pratar vi inte om illegala immigranter.

Jag tycker att det vore på sin plats att Sverige markerar detta. Ministern får se det som ett medskick från vår sida.

Anf. 56 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag måste klargöra detta. Det handlar inte om att skriva in att någon är illegal, utan meningen blir så här: Prompt and effective integration of the legal and newly arrived into society and the labour market is important for the cohesion and prosperity of the European Union.

Så blir meningen. Ingen utmålas som illegal.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Tack för klargörandet! Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt. Det har varit en debatt som tillsammans med medskick och synpunkter har tagits till protokollet. En avvikande mening har anmälts av Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt c, som är en informationspunkt. Vi tar den separat.

Anf. 58 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ja, det är en informationspunkt. Kommissionen kommer att presentera landrapporterna. De publicerades denna vecka och finns tillgängliga på kommissionens hemsida. Vi svarar på frågor om ni vill, men annars är det en informationspunkt där jag inte förutspår någon diskussion.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Det kan eventuellt komma frågor i samband med återrapporten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Socialt trepartstoppmöte.

Anf. 60 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Detta är också en informationspunkt. Ordföranden och kommissionen kommer att berätta om förberedelserna inför det så kallade sociala trepartstoppmötet. Det är arbetsmarknadens parter, kommissionen och ordförandeskapstrion som kommer att mötas inför Europeiska rådets möte i mars. Temat förväntas bli unionens framtid.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och får eventuellt återkomma när det gäller återrapporten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Utkast till rådets slutsatser om ökad kompetens hos kvinnor och män på EU:s arbetsmarknad. Det är en beslutspunkt.

Anf. 62 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Ordförande! Precis som ordföranden betonade handlar det om ökad kompetens hos kvinnor *och* män på EU:s arbetsmarknad. Det roliga med de här rådsslutsatserna är att det finns ett tydligt jämställdhetsperspektiv i hela slutsatserna. Det är en mycket stark betoning på både kvinnor och män, och det är roligt och positivt.

Jag överlade om slutsatserna med arbetsmarknadsutskottet den 31 januari. Regeringen ser positivt på arbetet med att utarbeta rådsslutsatser i syfte att integrera jämställdhetsperspektiv i sysselsättningspolitiken. Det är dock viktigt att framhålla att arbetsmarknadens parter har en avgörande roll på svensk arbetsmarknad och att insatser måste vara avpassade till de nationella arbetsmarknadsmodellerna.

Vi ser positivt på att man har ett sådant tydligt jämställdhetsperspektiv rakt igenom förslagen, och vi föreslår att vi kan ställa oss bakom rådsslutsatserna. Vi ska komma ihåg att detta inte är bindande rådsslutsatser.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns ett starkt och enigt stöd från nämnden när det gäller regeringens här redovisade ståndpunkt om att anta rådsslutsatserna.

Finns det någon av de övriga frågorna som ministern ansvarar för som hon särskilt vill ta upp med nämnden?

Anf. 64 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Ja tack, det finns en fråga. Ordföranden kommer att informera om läget när det gäller förhandlingarna om utstationeringsdirektivet. Det är en informationspunkt. Om det blir diskussion kan det hända – förstås beroende på hur diskussionen blir – att jag gör inlägg. I så fall blir de helt i linje med den ståndpunkt som jag redan har förankrat i EU-nämnden och som är den som Sverige arbetar efter i förhandlingarna.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi förutsätter och tror att det inte har hänt så mycket i sak på denna punkt att det behövs någon ny ståndpunkt, och det är också regeringens bedömning.

Vi tackar för informationen i dessa frågor, och vi tackar ministern för att hon har varit i EU-nämnden. Lycka till på rådsmötet!

2016/17:26

24 februari

§ 4 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Socialförsäkringsminister Annika Strandhäll

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 8 december 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 3 mars 2017

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi fortsätter med ytterligare samråd om Epscorådet och hälsar socialförsäkringsminister Annika Strandhäll välkommen till EU-nämnden för att ta upp ett antal punkter på Epscorådet.

Vi börjar som vanligt med återrapporten från det senaste mötet i de frågor som har legat på ministrernas ansvarsområde. Finns det någonting som ministern vill anföra angående återrapporten?

Anf. 67 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Nej, jag har inget mer att tillföra i den delen.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går nu vidare till rådsdagordningen för handen och börjar med dagordningspunkt 4, Förslag om ändring av förordning och samordning av de sociala trygghetssystemen. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 69 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru ordförande! Vid Epscorådsmötet den 3 mars kommer det att hållas en riktlinjediskussion med anledning av kommissionens förslag till ändringar i förordning 883, som samordnar de sociala trygghetssystemen i EU. Detta är den första diskussionen om förslaget i rådet sedan det presenterades. Medlemsstaterna kommer i denna diskussion att redogöra för sina första preliminära ståndpunkter och ingångsvärden.

Jag kommer att delta i Epscorådsmötet och i diskussionen om detta. Jag tänkte nu gå in på förslaget och redogöra för regeringens ståndpunkter.

Den 13 december förra året lade kommissionen fram sitt förslag. Förslaget i sig syftar till att fortsätta moderniseringen av samordningsbestämmelserna för att spegla de sociala och ekonomiska förutsättningarna i medlemsstaterna. Förslaget fokuserar på fyra områden där det bedöms att en förbättring av samordningsbestämmelserna är nödvändig. Det handlar dels om icke ekonomiskt aktiva unionsmedborgares tillgång till sociala trygghetsförmåner. Det handlar också om förmåner vid långvarigt vårdbehov. Det handlar om arbetslöshetsförmåner, och det handlar om familjeförmåner. Därtill föreslås en rad ändringar för att förbättra administrationen av bestämmelserna.

Arbetet inom området bör ses som en viktig del i att skapa ett verkligt mervärde för Europas befolkning i linje med unionens syfte och att främja både social rättvisa och socialt skydd för medborgarna. På sikt kan även den ekonomiska tillväxten och konkurrenskraften komma att öka i den mån förslagen kan bidra också till en ökad rörlighet inom EU.

Regeringen avser att vid rådsmötet framföra ståndpunkter i enlighet med det som har överlagts med socialförsäkringsutskottet den 26 januari. De övergripande ståndpunkter som regeringen tar med sig är följande:

Regeringen stöder kommissionens ambition med förslaget, det vill säga i meningen att bestämmelserna behöver både utvecklas och moderniseras i takt med samhällsutvecklingen och att regelverket ska ge uttryck för en skälig och rättvis ansvars- och kostnadsfördelning mellan medlemsstaterna. Det är även otroligt viktigt att betona att regelverket måste passa olika typer av sociala trygghetssystem samt att den enskildes behov av social trygghet värnas.

I grund och botten kan man säga att regeringen därför välkomnar översynen av regelverket. Men det behöver också analyseras vidare huruvida samtliga delar i kommissionens förslag tillgodoser de behov som behöver beaktas.

Vår utgångspunkt i förhandlingarna är att samordningsbestämmelserna ska vara effektiva och inte heller utgöra hinder för den fria rörligheten för personer. Vi tycker att det är viktigt att omotiverade administrativa kostnader för tillämpande institutioner undviks. EU-fördragen, samordningsbestämmelsernas grundprinciper liksom den nationella kompetensen ska värnas i arbetet.

Vad gäller de konkreta förslagen anser regeringen att det är positivt med klargöranden vad gäller icke ekonomiskt aktiva personers rättigheter enligt förordningen samtidigt som det tydliggörs hur bestämmelserna i förordningen förhåller sig till rörlighetsdirektivet. Det är någonting som regeringen efterfrågade på Epsco redan 2011.

Vad gäller samordningen av förmåner vid långvarigt vårdbehov anser regeringen däremot att det förslag som leder till att ytterligare förmåner nu omfattas av samordningsbestämmelserna eller ska kunna betalas ut vid bosättning i annan medlemsstat inte kan stödjas från regeringens sida.

När det gäller arbetslöshetsförmånerna är regeringens ståndpunkt att det finns behov av att genomföra vissa förändringar på området, framför allt för att åstadkomma förenklingar i tillämpningen. Regeringen anser dock inte att behovet är av en sådan omfattning att det motsvarar de åtgärder som kommissionen föreslår men kan stödja och utveckla förslag som i sin helhet syftar till att förbättra samordningen.

Gällande den del som handlar om familjeförmåner ställer sig regeringen vidare positiv till kommissionens ansats att modernisera samordningen av föräldrapenningliknande förmåner. Det är angeläget att samordningen av liknande förmåner ska fungera i framtiden.

I takt med både dagens läge och morgondagens utmaningar är det viktigt att fortsätta att främja både kvinnors och mäns delaktighet på arbetsmarknaden och arbetet med en balans i arbetslivet samtidigt som vi tar oss an de demografiska utmaningarna och verkar för kvinnors och mäns lika rättigheter.

I tillägg till detta lägger kommissionen fram en rad förslag som är av teknisk eller mer administrativ karaktär. Flera av dessa förslag syftar till

att skärpa reglerna och rutinerna för situationer där en arbetstagare sänds ut för att utföra arbete i en annan medlemsstat eller regelbundet utför arbete i två eller flera medlemsstater.

Regeringen ställer sig positiv till ändringar i lagstiftningen avseende utsändning och arbete i två länder som stärker anknytningen mellan den behöriga medlemsstaten och personen i fråga och som stärker administrationen. Det är dock tveksamt om de aktuella förslagen tillgodoser dessa behov på ett tillfredsställande sätt.

För att motverka fusk och bedrägligt beteende hade regeringen här gärna sett att kommissionen hade lagt fram förslag som mer effektivt skulle bidra till en starkare koppling mellan arbetstagaren och den ansvariga medlemsstaten i dessa situationer.

Slutligen vill jag understryka att syftet med förordning 883 enbart är att samordna och koordinera de nationella trygghetssystemen. Från regeringens sida vill vi också betona att den nationella kompetensen i sammanhanget ska värnas på ett tydligt sätt.

Anf. 70 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Fru ordförande! Tack, statsrådet, för en lång och välformulerad ståndpunkt! Jag har bara en fråga om trygghetssystemen vad gäller dem som har till exempel a-kassa. Jag uppfattade det som att regeringen kommer att säga nej till förslag som rör till exempel att man ska kunna vistas i ett annat EU-land i upp till sex månader och fortfarande erhålla a-kassa från sitt ursprungsland och att det är någonstans där gränsen går. Men regeringen tycker alltså att de tekniska småbitarna, så att säga, är okej. Är det rätt uppfattat?

Anf. 71 JENS HOLM (V):

Tack för föredragningen! Detta är en position som vi överlag delar. Jag skulle bara vilja dubbelkolla en sak. Det görs ändringar av ett antal förordningar och direktiv. Min första fråga är: Det är väl inte så att det tas fram förslag på en ny lagstiftning, nya direktiv eller nya förordningar här?

Jag undrar också utifrån det som ministern sa om att det är viktigt att den nationella kompetensen värnas på området. Det tycker vi också, och då tycker vi att det är viktigt att det inte handlar om ett direktiv som övergår till att bli förordningar av harmoniseringskaraktär.

Jag vill bara dubbelkolla att detta inte är några direktiv som omvandlas till förordningar, vilket rätt ofta är fallet då EU gör en översyn av regelverket.

Anf. 72 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

När det gäller den första frågan, som handlar om a-kassan, kan jag bara kort säga att det är helt rätt uppfattat som det sammanfattades här.

När det gäller den andra frågan är det likadant: Nej, det handlar inte om några nya förordningar eller direktiv. Det vill jag tydligt klargöra.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för den här av regeringen redovisade inriktningen.

Vi går vidare till nästa dagordningspunkt, Övriga frågor. Är det någon av ministrarnas övriga frågor som hon vill kommentera särskilt?

2016/17:26
24 februari

Anf. 74 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):
Nej, egentligen inte.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Det står i vår arbetspromemoria vilka dagordningspunkter som socialförsäkringsministern har ansvar för – e och f. Det är informationspunkter.

Eftersom det inte finns några ytterligare frågor tackar vi ministern och önskar lycka till på rådsmötet.

§ 5 Transport, telekommunikation och energi

Statsrådet Ibrahim Baylan

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 5 december 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 27 februari 2017

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan välkomna till EU-nämnden. Vi har att samråda om energifrågorna inför ministerrådet kommande vecka.

Vi börjar som vanligt med återrapport från tidigare rådsmöten. Det senaste rådsmötet där energiministern deltog ägde rum den 5 december 2016. Finns det något att tillägga när det gäller återrapporten, ministern?

Anf. 77 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Nej. Jag kan svara på frågor om det finns några sådana.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Det finns det inte. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går in på rådsdagordningen, där den första punkten behandlar paketet om ren energi, dagordningspunkt 4. Det är det som tidigare har gått under namnet ”vinterpaketet”, men nu börjar ju våren komma, så jag antar att EU smidigt byter namn på detta!

Anf. 79 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Vi har haft frågan uppe tidigare, efter att förslaget lades fram den 30 november 2016. Jag tänkte därför fatta mig kort.

Det är välkända svenska ståndpunkter, och det är att vi välkomnar större delen av paketet. Vi tycker att det är bra att man höjer effektiviseringsmålet till 30 procent i enlighet med det utrymme som gavs i Europeiska rådet i oktober 2014. Vi menar att det också är rätt och riktigt att EU när det gäller marknadsdesignen går åt detta håll och att prissignaler och annat får råda gentemot det nordiska systemet, vilket har visat sig vara ganska effektivt och bra.

Det som oroar oss, vilket jag också har tagit upp tidigare såväl i riksdagens utskott som i EU-nämnden, är naturligtvis hela förhållningssättet till bioenergi. Det gäller både biodrivmedel och biomassa i olika former. Detta är nämligen inte bara Sveriges största energikälla i dag, utan det är naturligtvis också där – med biodrivmedel – som vi ser väldigt stor potential när det gäller att åtgärda utsläppen inom transportsektorn.

Vår hållning är fortfarande att det bör finnas utrymme för ambitiösare medlemsländer, som Sverige, att utan alltför mycket byråkrati och administrativa hinder kunna utveckla den här sektorn.

Jag vill också slutligen bara säga att vi stöder en ambitiös tidsplan från kommissionen. Vi vill att det blir verkstad av detta i stället för att det ska dras i långbänk och inte hända så oerhört mycket. Vi har nämligen både ett klimatavtal att tillämpa, där energisektorn är central, och – tror

Anf. 80 JENS HOLM (V):

Jag har några synpunkter och en fråga. Detta är ett viktigt paket i så måtto att det är ett av de viktigaste verktygen för att driva på för energi-effektivisering och förnybar energi överlag på EU-nivå.

Tidigare när dessa frågor har diskuterats har vi i Vänsterpartiet sagt att vi tycker att målsättningarna har varit för låga, och det tycker vi nu också. Det är bra att regeringen stöder att man ska höja effektiviseringsmålet till 30 procent, men det är fortfarande en ganska låg nivå. Det samma gäller förnybarhetsmålet. Detta är alltså målsättningar vi vill höja; vi vill ha ett effektiviseringsmål på 40 procent och ett förnybarhetsmål på 45 procent. Det har vi tagit upp i tidigare förhandlingar, och de ståndpunkterna står förstås kvar.

Sedan undrar jag vad ministern anser om krav på individuell termisk mätning och debitering. Som vi ser det är de förslag som nu läggs fram väldigt detaljerade, och de kan tyvärr få motsatt effekt – att det fungerar sämre än om man hanterar det på ett annat sätt. Där hänvisar jag alltså till vår avvikande mening som jag har anmält i utskottet.

Avslutningsvis har jag en fråga om vindkraften. Jag vet inte om det stämmer, men jag har fått information om att kommissionen inom ramen för dessa förhandlingar driver på för att man ska fasa ut stöd till vindkraft. Man säger att vindkraft kan stå på egna ben och att det inte behövs något separat stöd för den. Jag tycker att det vore olyckligt. I synnerhet så länge det finns subventioner till fossil energi kan man inte ta bort dem för den förnybara.

Kan ministern kanske här och nu säga att detta inte stämmer? Kan han avfärda det? Om han kan bekräfta det vill jag veta vad regeringen gör för att motarbeta sådana initiativ.

Anf. 81 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Jag tycker att det är en bra svensk ståndpunkt. Det är bra att man lyfter fram just utmaningarna kring bioenergi, som är mycket viktiga för Sverige. Jag vill egentligen bara ha ett par förtydliganden.

Som Jens Holm var inne på när det gäller individuell mätning av värme tolkar jag det som att regeringen faktiskt är kritisk till det, och det är bra. Vi tror nämligen inte att en individuell mätning av värme kommer att leda dit vi vill.

Det andra förtydligandet jag gärna vill ha gäller skrivningen om en ambitiös men realistisk tidsplan. Vad menar ministern egentligen med den skrivningen?

Anf. 82 PAVEL GAMOV (SD):

Fru ordförande! Tack för föredragningen, statsrådet! Jag vill bara i all enkelhet hänvisa till Sverigedemokraternas avvikande mening som vi anmälde i näringsutskottet i går.

Anf. 83 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Jag börjar med Jens Holms synpunkter.

Diskussionen fördes inför mötet i Europeiska rådet, och regeringen förankrade en ståndpunkt hos riksdagen. Det är ingen hemlighet att Sverige har haft en mer ambitiös inriktning, men det är också sant att man träffade en sådan kompromiss i Europeiska rådet. I den kompromissen öppnade man för att kunna täcka upp effektiviseringsmålet till 30 procent. Det föreslog kommissionen, och det stöder vi.

Det är väl känt att vi inom ramen för den nationella politiken har träffat en överenskommelse mellan fem partier i riksdagen om att sätta Sveriges mål till 50 procent 2030, i relativa termer. För egen del tror jag att det finns väldigt stora utrymmen för energieffektivisering med tanke på den tekniska utveckling som pågår.

När det gäller förnybart blev det en kompromiss i Europeiska rådet. Vi har även där satt ambitiösa mål i riksdagen; fem partier står bakom att det svenska systemet ska vara 100 procent förnybart inom några årtionden. Vi drev också på tidigare för att ambitionen skulle vara högre, men det var denna kompromiss som träffades. Det är detta arbete kommissionen har att utgå ifrån.

Individuell mätning är tyvärr ingen ny fråga. Den har varit uppe tidigare, och vi har hittills hanterat detta genom att inte se att det skulle ha den effekten i det svenska systemet. Vi följer dock frågan kontinuerligt genom att Boverket varje år får redovisa om detta har förändrats, men hittills har det inte varit vår uppfattning att det finns skäl för den typen av ingripande i vår marknad.

När det gäller vindkraften är vår hållning – och den kommer vi naturligtvis att ta upp – att man som nation i fortsättningen bör ha möjlighet att ha den här typen av stödsystem, i vårt fall ett elcertifikatssystem. Vi har en överenskommelse mellan fem partier här i riksdagen om en förlängning av det utökade systemet, och det ska vi naturligtvis också argumentera för i ett EU-sammanhang.

När det gäller Cecilie Tenfjord-Toftbys fråga om en ambitiös tidsplan pågår det naturligtvis alltid förhandlingar mellan kommissionen, rådet och parlamentet. Processen ska ske i den ganska ambitiösa takt som kommissionen har föreslagit, och detta får inte dras i långbänk och bli varken hackat eller malet. Det stöder vi.

Anf. 84 JENS HOLM (V):

När det gäller vindkraften låter det bra att ni driver på och står upp för elcertifikaten, men min fråga är om det finns något hot mot vårt svenska stödsystem för vindkraft – och eventuellt mot andra stödsystem i andra länder – i det paket vi diskuterar nu. Eller är det lite av en hörsägen, detta att paketet hotar stöd till vindkraft?

Anf. 85 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Vi uppfattar det inte så. Sedan är det alltid en pågående diskussion om olika certifikatsystem, andra feed-in-tariffer och auktioner av olika slag. Det är klart att det finns en relevant diskussion om när man bör fasa ut – när en teknologi är mogen – men där är vi inte. Jag upplever inte heller att det finns några sådana skarpa förslag.

Skulle det till äventyrs komma upp en sådan diskussion är vår hållning ganska tydlig, och det är att varje land bör få möjlighet att göra detta. I vårt fall har vi ett certifikatsystem.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för den av regeringen här redovisade inriktningen. Vi noterar avvikande meningar från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet i enlighet med vad som tidigare har anförts i näringsutskottet.

Anf. 87 JENS HOLM (V):

Det är också i enlighet med det jag anförde här. Våra förslag om högre mål för energieffektivisering och förnybar energi formulerades nämligen inte som en avvikande mening i näringsutskottet, men det har vi tagit upp i tidigare förhandlingar. Därför är det en del av vår avvikande mening. Jag vill att det blir tydligt.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

För tydlighetens redogjorde ministern också för regeringens tidigare tydlighet när det gäller ambitionshöjningar på dessa områden. Det ändrar dock inte min slutsats att det finns avvikande meningar från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet, med det förtydligande Jens Holm gjorde, men att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Tillståndet i energiunionen. Det är en informationspunkt.

Anf. 89 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru ordförande! Meddelandet i sig är en del av styrningssystemet för energiunionen och 2030-ramverket. Det syftar egentligen till att bedöma genomförandet av energiunionen. Ni kanske minns att kommissionen redan i oktober 2015 presenterade sitt första meddelande om tillståndet i energiunionen, och det innehöll då även landsspecifika rapporter om respektive medlemsstater utifrån ett antal nyckelindikationer.

När systemet väl kommer på plats i sin helhet är tanken att meddelandet om tillståndet i energiunionen ska bygga på de framstegsrapporter som medlemsstaterna förväntas göra till kommissionen vartannat år om hur de genomför sina nationella energi- och klimatplaner. Det är ju i vårt perspektiv ganska bra att man följer upp detta, och för vår del tror jag att vi har goda möjligheter att uppfylla egentligen alla de mål vi har åtagit oss sedan tidigare – redan under den förra regeringen.

Anf. 90 TINA ACKETOFT (L):

Jag vill passa på att göra samma medskick som vi brukar när det gäller den här frågan, nämligen: Om Nord Stream 2 skulle dyka upp i diskussionen förutsätter vi att regeringen är kritisk till detta i sitt anförande.

Anf. 91 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Ja, där har vi en gemensam hållning som har framförts både i ministerrådet och sedermera i ett brev skickat till kommissionen tillsammans med min danska kollega utifrån det vi har kommit överens om tidigare. Skulle diskussionen komma upp är det återigen den ståndpunkten som tas upp.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Vi tror dock inte att det blir någon diskussion, för detta är en informationspunkt. Men det kan ju komma upp andra diskussioner, och då finns det mandat redan givna. Vi tackar för informationen på denna dagordningspunkt.

Har energiministern någon kommentar till de övriga frågor som är upptagna på dagordningen?

Anf. 93 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Det har jag inte nödvändigtvis, men om det finns frågor svarar jag gärna på dem.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Det finns det inte. Vi lägger de övriga frågorna till handlingarna.

Därmed tackar vi samordnings- och energiministern för i dag och önskar lycka till på rådsmötet!

§ 1 Miljö	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	1
Anf. 5 JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	3
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C)	3
Anf. 9 JENS HOLM (V)	4
Anf. 10 LARS-AXEL NORDELL (KD)	4
Anf. 11 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	4
Anf. 12 Departementssekreterare JOSHUA PRENTICE	6
Anf. 13 JENS HOLM (V)	6
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 15 JENS HOLM (V)	6
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 17 JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	7
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	7
Anf. 20 JENS HOLM (V)	8
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 22 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	8
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 24 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	8
§ 2 Miljö	9
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 26 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	9
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 28 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	9
Anf. 29 JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	10
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 31 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	10
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 33 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	11
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	11
§ 3 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor	12
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 36 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 38 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	12
Anf. 39 DÉSIREE PETHRUS (KD)	13
Anf. 40 PAVEL GAMOV (SD)	13
Anf. 41 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	13

Anf. 42	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	13
Anf. 43	JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	13
Anf. 44	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	14
Anf. 45	Departementssekreterare ELISABETH WIJLMAN	14
Anf. 46	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 47	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	14
Anf. 48	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 49	JENS HOLM (V)	15
Anf. 50	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	15
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 52	PAVEL GAMOV (SD)	15
Anf. 53	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	15
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 55	JENS HOLM (V)	16
Anf. 56	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	16
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 58	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	16
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 60	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	17
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 62	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	17
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 64	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	17
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	18
§ 4	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor	19
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 67	Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	19
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 69	Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	19
Anf. 70	JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	21
Anf. 71	JENS HOLM (V)	21
Anf. 72	Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	21
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 74	Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	22
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	22
§ 5	Transport, telekommunikation och energi	23

Anf. 76	ORDFÖRANDEN.....	23	2016/17:26
Anf. 77	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	23	24 februari
Anf. 78	ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 79	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	23	
Anf. 80	JENS HOLM (V)	24	
Anf. 81	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	24	
Anf. 82	PAVEL GAMOV (SD)	24	
Anf. 83	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	24	
Anf. 84	JENS HOLM (V)	25	
Anf. 85	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	25	
Anf. 86	ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 87	JENS HOLM (V)	26	
Anf. 88	ORDFÖRANDEN.....	26	
Anf. 89	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	26	
Anf. 90	TINA ACKETOFT (L)	26	
Anf. 91	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	26	
Anf. 92	ORDFÖRANDEN.....	26	
Anf. 93	Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	27	
Anf. 94	ORDFÖRANDEN.....	27	